

Akcióban a fenntartható energiagazdálkodású települések

Üdvözlö a Sustainable NOW elektronikus hírlevél 5. száma. A legfrissebb hírek a **Fenntartható Energiagazdálkodású Európai Települések - Hatékony, Integrált Cselekvés Helyi Szinten MOST (Sustainable NOW)** projektről. A helyi és regionális hatóságok és az ezen a területen működő partnereik figyelmének középpontjában a fenntartható energiagazdálkodású települések állnak, valamint a fenntartható energiagazdálkodás integrált kezelése.

A projekt honlapja - www.sustainable-now.eu – közli a további híreket és eseményeket.

TARTALOM

1. **Három partner bemutatása**
 - 1.1 „Ludwigsburg perspektívái”: a fenntartható város koncepciójának továbbfejlesztése
 - 1.2 Hegyvidéki közösség – a „Trasimeno - Middle Tiber” Önkormányzatainak Szövetsége
 - 1.3 Woking, egy élenjáró település
2. **Hogyan szervezzünk nagyszerű Energianapot?**
3. **Apró hírek**
4. **Események**

1. Néhány Sustainable NOW konzorciumi partner bemutatása

Minthogy a Sustainable NOW projektben 15, egyedi szerepet betöltő partner vesz részt, ez a fejezet három különböző konzorciumi partnerre összpontosít:

1.1 “Ludwigsburg távlatai”: a fenntartható város koncepciójának továbbfejlesztése

A város Fenntartható Városfejlesztési Stratégiájának (SUDS) kidolgozása „Ludwigsburg távlatai” néven 2004-ben kezdődött. Egy felmérést végeztek, amiben az összes területről 80 érdekelt vett részt. 2005-ben az „Energia Jövője Konferencián” több mint 128 érdekelt fejlesztette tovább a különféle témák – köztük az energia – terén meglévő elképzeléseit, céljait és gondolatait. Ezekre a gondolatokra alapozva 2006-ban megtartották a 2. „Jövő Konferenciát”. Ezeknek az információknak az alapján a város önkormányzata irányelveket és stratégiai célokat fogadott el, melyeket aztán a SUDS-ban gyűjtöttek össze.

Ezt Ludwigsburg hosszútávú fejlesztése dinamikus alapkoncepciójának szánták – egy olyan folyamatnak, amelyik méltányosan bánik minden generációval. Valójában – mivel ez egy élő dokumentum – állandóan korigálják és frissítik, hogy eleget tegyen a város igényeinek. Az energia egy nagyon fontos kérdés a SUDS-ban. A biztonságos energiaellátás, az energia okos felhasználása, a megújuló energiaforrások (RES) növekvő használata és az energiahatékonyság előmozdítása a dokumentum vezérelve közé tartozik.

Fő stratégiai célok:

- Innovatív projektek működtetése;
- Az energiahasználat optimalizálása a várostervezésben és az épületekben;
- Egy fenntartható energiagazdálkodási koncepció kidolgozása (Helyi Energetikai Akcióterv – LEAP);
- Független és decentralizált energiaellátás biztosítása;
- A nyilvánosság és a tanácsadási kínálat erősítése;
- A helyi megújuló energiaforrások támogatása;
- Hatékony szállítás létrehozása.

Ludwigsburg 2011 elején fogadta el saját LEAP tervét: ez a teljes városi területre vonatkozó energiakoncepció. A tervezetet a Stuttgarti Egyetemmel és helyi szakértőkkel (mint a Ludwigsburgi Energiaügynökség és az Energetikom szövetség) együttműködve dolgozták ki. A terv körvonalazza a város energiaellátási és –fogyasztási trendjeit, valamint fenntartható, megvalósítható (azaz konkrét megvalósításhoz kapcsolódó) energiastratégiákat és jövőbeni forgatókönyveket vázol fel. Hangsúlyozza továbbá, hogy mennyire fontos a folyamat során a kommunikáció és a terjesztés.

Ludwigsburg számára a tervezett intézkedések megvalósítása jelenti a következő kihívást a következő néhány év során. Mivel Ludwigsburg elkötelezett az éghajlatváltozás elleni küzdelemben, a város egyike a Baden-Württemberg tartomány által 2010-ben szervezett „Éghajlat-semleges Önkormányzatok” pályázat kilenc nyertesének. A megvalósítás lépésről lépésre halad azzal a koncepcióval együtt, hogy 2050-re elérjék az éghajlat-semlegességet. Egyúttal elemzik az életképes pénzügyi megoldásokat is.

A város által kidolgozott fő beavatkozások:

- Egy nagy biomassza erőmű (48 GWh/év fűtés, 10 GWh/év villamos energia)
- Távfűtő rendszer egy új lakóövezetben, amit geotermikus energia lát el kombinált hő és áramtermelés segítségével (CHP).
- Nagy fotovoltai (PV) berendezések megvalósítása a polgárok hozzájárulásával és a ludwigsburgi Solarinitiative koordinálásával.

A **Hartenecker Höhe** egy 18 hektáron (ha) elterülő új lakóövezet kb. 1 600 lakos számára. Nagyon jó energiahatékonyságú épületeket csatlakoztattak egy távfűtő rendszerhez, melyet egy nagy biomassza erőmű lát el energiával.

2003 óta évente rendeztek **Energia Infó Napokat** előadásokkal és tanulmányutakkal, hogy terjesszék az információkat az energiahatékonyságról, új és meglévő épületek energia-megtakarításáról és a megújuló energiaforrások (RES) használatáról. A LEAP kidolgozásához összehozták a polgárokat és az érdekelt feleket egy kerekasztalnál és az „Energia Jövője Konferencián”, ahol kicserélték elképzeléseiket, valamint javaslatokat tettek az energiával és a mobilitással kapcsolatban.

A Sustainable NOW segítette Ludwigsburgnak a LEAP megvalósításában azzal, hogy – egyebek mellett – végrehajtotta a következő tevékenységeket:

- Intenzív tapasztalatcsere a projekt szereplői között, okulás egymás tapasztalataiból;
- „Inspirációs látogatások” Münchenben és Wokingban, a technológiákról és a közvilágítással, energiagazdálkodással, finanszírozási eszközökkel és lehetőségekkel kapcsolatos önkormányzati tevékenységekről szóló információk megosztása.
- Pénzügyi támogatás a projekten keresztül „Energia Hetek” és más részvételi lehetőségek megszervezéséhez, mint amilyen a „Jövő Energiája Konferencia” volt 2010-ben, melyek a LEAP kidolgozásának fontos elemei.

Tanulságok

Ludwigsburg tapasztalata mutatja, hogy a fenntartható energiagazdálkodási stratégia megvalósításának legsikeresebb módja, ha azt egy integrált városfejlesztési tervbe ágyazzuk be. Az energia nem csupán éghajlatvédelem kérdése. A fenntartható és biztonságos energiaellátás fontos cél, ami új munkahelyeket is teremthet ebben a kritikus gazdasági helyzetben. Az állampolgárok, a helyi üzleti közösség és az érdekeltek bevonása alapvető a jelentős energetikai célkitűzések eléréséhez.

Elérhetőség: Project Management City of Ludwigsburg, Department of Sustainable City Development, Anja Wenninger, a.wenninger@ludwigsburg.de

1.2 Hegyvidéki közösség – a "Trasimeno - Middle Tiber" Önkormányzatainak Szövetsége:

A Comunità Montana Trasimeno és Middle Tiber egy 13 önkormányzattól álló „cluster” projekt-partner, mely az Agenda 21 folyamat során már megvalósított energetikai intézkedéseket – és épített is ezekre a tapasztalatokra. Tagjai fenntartható energiagazdálkodású településként célozták meg fejlődésük javítását. Együttesen kb. 1 150 km² területet fednek le 117 000 lakossal (2010).

Ezek a közösségek LEAP tervüket a „2. Energiahét”-en mutatták be 2011. április 30. – május 8. között. A LEAP több különböző intézkedés megtételét jósolja ahhoz, hogy a széndioxid (CO₂) kibocsátást lakosonként 0,76 tonnával lehessen csökkenteni (ez a kiotói célkitűzésekhez képest 20%-os csökkentés).

A Hegyvidéki Közösség területén a szállítási ágazatot határozták meg a legfőbb CO₂ kibocsátó ágazatként, amit a lakosság és az ipar követ. Így a szállítás élvezett elsőbbséget – foglalkoztak a közösségben található motoros járműveknek az országos átlaghoz (hat darab minden tíz lakosra) képest nagy számával (majdnem lakosonként egy). A mobilitás kérdésének kezelésére javasolt fő intézkedések:

- A közösségi közlekedés elősegítése és fejlesztése a földgázzal (CNG) üzemelő járművek elfogadásával;
- Új kerékpárutak létrehozása;
- A vasúti szállítás előmozdítása.

1.3 Woking, egy élenjáró város

A Wokingi Városi Önkormányzat (WBC) a Sustainable NOW projekthez az „élenjárók köre” tagjaként csatlakozott – felkészülve arra, hogy élenjáró településként megossza tapasztalatait. Az Egyesült Királyságban a WBC-t az éghajlatváltozással való megbirkózás és a környezetvédelem mellett régóta fennálló elkötelezettsége miatt illeti elismerés. Az önkormányzat részesült a Beacons for Sustainable Energy (*Beacon díj a Fenntartható Energiagazdálkodásért*) (2005-2006), a Promoting Sustainable Communities through the Plannig Process (*Fenntartható Közösségek Támogatása Tervezéssel*) (2007-2008) díjakban, valamint legutóbb a Beacon Award for Tackling Climate

Change (*Beacon Díj az Éghajlatváltozás ellen folytatott küzdelemért*) (2008 – 2009) díjban is. A Beacon mechanizmust 1999-ben hozták létre az önkormányzatoknál nyújtott szolgáltatások legjobb gyakorlatának megosztására. A kormány miniszterei választották ki a tematikát a mechanizmus egyes fordulóihoz. A témák olyan kérdéseket képviseltek, melyek fontosak voltak a nyilvánosság mindennapi életében és tükrözték a kormány kulcsfontosságú prioritásait. Beacon státuszt kaptak azok az önkormányzatok, melyek világos elképzeléseket és kitűnő szolgáltatásokat mutattak fel, valamint innovációs készséget tanúsítottak a témában. Ezután a kormány képviselői munkálkodtak a Beacon-nal együtt azon, hogy megkönnyítsék az információknak és a jó példáknak más helyi önkormányzatokkal való megosztását.

Thameswey Milton Keynes projekt-látogatás — látogatás a gyakornokok képzési programjának keretében miskolciakkal 2010. augusztusában

A Sustainable NOW projekt sok tekintetben hasonlít a Beacon mechanizmushoz. Woking élvezte tapasztalatainak más projekt-partnerekkel való megosztását és azt, hogy tanulhatott az európai projekt konzorciumban sokféle meglévő jó példából.

Woking legfontosabb tevékenységeinek egyike a „Megvalósítási intézkedések a közösségek részéről” feladatainak vezetése. A tanuló partnerek vállalták, hogy intézkedéseket hajtanak végre az energiahatékonyság és a megújuló energia (RE) terén. Ezt egy lépéssel tovább

kellett vinni az intézkedések megtervezésével és a megvalósítás megkezdésével.

Woking segített ezeknek a partnereknek helyi energetikai akcióterveik kidolgozásában és megosztotta a fenntartható és RE projektek bevezetésével kapcsolatos tapasztalatain alapuló, a jó gyakorlatra vonatkozó esettanulmányait.

A Gyakornoki Képzési Program részeként Woking élvezte a tapasztalatcserét Miskolccal is. 2010. augusztusában Woking elősegített egy négynapos képzési programot Miskolc számára, ami helyszíni látogatásokat tartalmazott RE létesítményekben és a fenntartható fejlődésre vonatkozó projekteknel a város környékén. A látogatás tartalmazott Woking energetikai szolgáltatójánál (ESCO), a Thameswey Ltd-nél folytatott tanulmányokat is, valamint egy utat egy nagyméretű kombinált hő- és áramtermelő (CHP) fejlesztési projektnél, amit ez a cég irányít Milton Keynes-ben. A tanult kérdések gyakorlati alkalmazását célzott tanulási dokumentumok kidolgozásával mutatták be. Időt szenteltek annak is, hogy megismerjék az önkormányzatnak a széndioxid kibocsátásra és az energiateljesítményre vonatkozó monitoring és beszámolási követelményeit.

2. Hogyan szervezzünk nagyszerű Energianapot?

Az Energianapok a fogyasztók, vállalkozások és döntéshozók mobilizálását célozzák, hogy szánjanak egy napot arra, hogy az európai energia-előállítás és felhasználás jövőjével foglalkozzanak. Az Energianap alapkonceptiója, hogy az állampolgárokat és helyi érdekelt feleket bevonjuk a különféle tevékenységek előkészítésébe és az azokon való részvételbe. Ide tartoznak a helyszíni látogatások, helyi versenyek, fórumok, kiállítások stb.

A közösségben vezető szerepet betöltő önkormányzatok eredményesen tudják megszervezni az Energianapokat – és az energiával és az éghajlattal kapcsolatos céljaik iránti elkötelezettségüket is meg tudják osztani a résztvevőkkel. Néhány a nagyszerű eseményekre vonatkozó ötletek közül:

- Helyi partnerek, érdekeltek és állampolgárok bevonása a szervezés folyamatába (a részvétel segít létrehozni a tulajdonosi szemléletet és felkelti az érdeklődést);

- Megfelelő időpontot kell választani a lehető legnagyobb részvétel biztosítására;
- Ütemterv készítése, tekintettel a hallgatóság összetételére: felnőttek és/vagy gyermekek, állampolgárok vagy szakemberek, üzletemberek stb.;
- Az Energianap előtt, közben és után is kommunikációs akciót kell folytatni – használjanak szórólapokat és plakátot, a helyi sajtót, TV-t, rádiót és széles körben terjesszék a meghívásokat.

Hasznos tanácsok:

- Keressék meg az energia és a környezetvédelem iránt érdeklődő újságírókat;
- Pontosban tervezzék meg a kommunikációs menetrendet;
- Szervezzék be egy fontos személyt (VIP) a nap szponzorálására;
- A mondanivalót különböző tevékenységekkel terjesszék – koncertekkel, versenyekkel, filmfesztiválokkal, színdarabokkal. Használják a képzelőerejüket!
- Amennyiben tanulókat használnak, legyenek ők a főszereplők – ez növeli érdeklődésüket: iskolai versenyek, a tanulók által végzett iskolai energia-auditok, irányított interaktív látogatások.

Forrás: Energy Days (Energianapok) a Facebookon

További információ:

EU A Fenntartható Energia Hete – www.eusew.eu

Útmutató szervezőknek:

http://www.energyformayors.eu/images/stories/stories/energy_days/see_energydays_guidelines_en.pdf

Gyakorlati példák:

http://www.energyformayors.eu/images/stories/stories/energy_days/MIED%20recommendations%20from%202008%20local%20experiences.pdf

EU Energianapok a Facebookon:

<http://www.facebook.com/pages/EU-Energy-Days/172679319429447>

3. Apró hírek

Elkötelezettségtől a tettekig: SEAP-ek benyújtása

Míg sok önkormányzat még mindig azzal foglalkozik, hogy hogyan ültessék át a Polgármesterek Szövetségében (CoM) vállalt kötelezettségeiket konkrét, mérhető tettekbe, több önkormányzat már egy lépéssel előre jár és benyújtotta a fenntartható energiagazdálkodásra vonatkozó akciótervét (SEAP), ideértve a viszonyítási alapként szolgáló kibocsátási mennyiségeket is (BEI).

Közel 740 önkormányzat töltötte fel a tervét – amit a fenntartható energiagazdálkodásra vonatkozó akciótervvel (SEAP) együtt kell benyújtani a CoM sablon felhasználásával. Ezek sok kulcsfontosságú intézkedést vázolnak, melyeket azért állapítottak meg, hogy hatással legyenek kb. 68 millió lakos életkörülményeire. Az Európai Bizottság Közös Kutatóközpontja (JRC) értékelésre megkapta az összes benyújtott dokumentumot.

További információ: <http://www.eumayors.eu/>

Az Európai Energiahatékonysági Alap

Jelenlegi 265 millió eurós költségvetésével a nemrég indított Európai Energiahatékonysági Alap (EFF) célja fenntartható energiagazdálkodási projektek finanszírozása szerte az EU tagállamaiban.

Az EEF különösen a Szövetség aláírói és koordinálói számára bír jelentőséggel, mert az energiahatékonyságra, a kisléptékű megújuló energiára és a tiszta városi szállítási projektekre koncentrál, megcélozva az önkormányzati, helyi és regionális hatóságokat vagy a költségvetési és a helyettük eljáró magán jogalanyokat.

Az alap közvetlen befektetésekre törekszik az éghajlatváltozást enyhítő projektekben – 5 milliótól 25 millió euróig terjedő összegekben. Pénzügyi termékeket is fog kínálni, beleértve részvényeket, elsődleges tartozást, zálogjegyeket és mezzanine instrumentumokat. Szintén ide fognak tartozni olyan kereskedelmi bankokba, lízingscégekbe és más pénzügyi intézetekbe végzett befektetések, melyek kötelezettséget vállaltak a végső kedvezményezett projektjének finanszírozására. Műszaki segítség is lehetséges lesz a befektetések támogatásához.

További részletek: <http://eeef.lu>

A módszertanok eszköztára – nő a városok rendelkezésére álló eszközök választéka

Az EU 2011-es Fenntartható Energiagazdálkodási Hete során (EUSEW 2011), az Energy for Mayors projekt bemutatta az **Éghajlati és Energetikai Módszertanok Eszköztárát**. Ez része az olyan szervezetek számára kialakított támogató csomagoknak, melyek szerte Európában segítenek a városoknak és településeknek a Fenntartható Energiagazdálkodási Akciótervek (SEAP-ek) kidolgozásában.

Ez az ICLEI Europe által létrehozott innovatív eszköztár, különböző típusú források és módszertanok egyre bővülő gyűjteményével, számos nyelven sok különböző témával foglalkozva. Ikonok irányítják a felhasználót az Eszköztár megfelelő eleméhez.

A források közé könyvek, filmek, CO₂ kalkulátorok tartoznak, a Local Agenda 21 folyamat útmutatója és még sok más. A honlap bemutat egy ciklust a SEAP kidolgozására vonatkozó tipikus lépésekkel, a célkitűzéstől a monitorozásig, valamint a finanszírozástól az állampolgárok bevonásáig. A felhasználókat felszólítja a regisztrálásra, hogy további hasznos forrásokat adjanak hozzá, valamint hogy értékeljék a forrásokat.

További információ: www.energyformayors.eu/toolbox

4. Rendezvénytár

Rendezvény neve:	Sustainable NOW zárókongresszus “Local and regional energy concepts” / Kongress “Kommunale und Regionale Energiekonzepte” (Helyi és regionális energetikai koncepciók) (Német-angol szinkrontolmácsolás)
Dátum:	2011. június 30, 10:30 - 16:30
Hely:	Filmakademie (Filmakadémia), Ludwigsburg, Németország
Web:	http://www.sustainable-now.eu

Rendezvény neve: **ICLEI Európai Konferencia 2011**
"Cities in Europe 2020 - Enhance sustainability now!" (Európai városok 2020-ban –Erősítsük a fenntarthatóságot most!)

Dátum: 2011. szeptember 12-14.
Hely: Brüsszel, Belgium
Web: <http://convention2011.iclei-europe.org/>

Rendezvény neve: **Local Renewables 2011: Green Buildings and Renewable Energy (Helyi megújuló energiák 2011: Zöld épületek és a megújuló energia)**

Dátum: 2011. október 27-28.
Hely: Freiburg, Németország
Web: <http://www.local-renewables-conference.org/freiburg2011>

Rendezvény neve: **Bioenergia konferencia**
Közös projektek: MAKE-IT-BE zárókonferencia

Dátum: 2011. október 5.
Hely: Brüsszel, Belgium
Web: <http://www.makeitbe.eu/events>

Rendezvény neve: **Városok az éghajlatért – Helyi irányelvek a CO₂ csökkentésére**
Helyi elszámoltathatóság a kiotói célokkal kapcsolatban (LAK) - a projekt záró konferenciája

Dátum: 2011. október 14.
Hely: Reggio Emilia (Olaszország)
Web: <http://www.municipio.re.it/laks>

Rendezvény neve: **CIVITAS Forum Conference 2011**

Dátum: Október 17-19.
Hely: Funchal (Portugália)
Web: <http://www.civitas-initiative.org/index.php?id=96>

Rendezvény neve: **Informed Cities Forum 2011 (Jól értesült városok fóruma)**
Rio+20, helyi teljesítmény és a kutatás szerepe

Dátum: 2011. október 26-27.
Hely: Nápoly (Olaszország)
Web: <http://informed-cities.iclei-europe.org/>

Kérjük, vegye fel velünk a kapcsolatot ha bármilyen kérdése, megjegyzése vagy további információja van:

ICLEI – Local Governments for Sustainability (Önkormányzatok a Fenntarthatóságért)
European Secretariat (Európai Titkárság)
Holger Robrecht, Project Coordinator
Leopoldring 3
D-79098 Freiburg
Németország
E-mail: sustainable-now@iclei.org
URL: www.sustainable-now.eu
Telefon: +49 - 761 - 368 92 0

Iratkozzon fel ingyenes hírlevelünkre – küldjön e-mailt: sustainable-now@iclei.org

Jogi nyilatkozat:

A kiadvány tartalmával kapcsolatban a kizárólagos felelősség a szerzőké, az nem tükrözi szükségszerűen az Európai Közösségek véleményét. Az Európai Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget a kiadványban szereplő információk bármilyen esetleges felhasználásáért.

A Sustainable NOW az Európai Bizottság “Intelligent Energy – Europe” programjának társfinanszírozásával valósul meg, hogy hozzájáruljon a biztonságos, fenntartható és versenyképes árú energiához Európa számára.